žiestųjų koklių dalių, polichrominių koklių smulkių šukių, plokščiųjų koklių, dengtų žalia glazūra su „dumbančių kvadratų“, stilizuoto kartušo ir arabeskos reljefais. Taip pat rasta metalinių dirbinių – geležinių kaltinių vinių, metalinio (švininio) dirbinio dalis – arklio galva, balto metalo ornamentuota plokštelė. Radiniai perduoti MLIM.

Tiltų St. 18

In 2019, an excavation (5 trenches and 2 test pits totalling 21.75 m^2) was conducted at Tiltų St. 18, Klaipėda (Fig. 1), and revealed the foundation of a church (*Landkirche*) that stood there in the late 17th – first half of the 20th centuries and a 1.4–1.5 m thick, second half of the 16th–21st-century cultural layer with finds. The church foundation was unearthed at a depth of roughly 15–30 cm in test pits 1–2 and trench 3, the foundation of a NW wall buttress in test pit 1, and the foundation of the W corner buttress in test pit 2 (Fig. 2). A 25 50 cm thick, 18th–19th-century cultural layer was discovered under fill layers in the trenches on Vežėjų and Bažnyčių Streets. A 15–30 cm thick layer, which consisted of mixed yellowish and bluish sandy loam mixed with blackish soil and rubble with finds and which had been formed during the construction of the church in the late 17th century, was discovered under surface layers up to 1 m thick beside the church's foundation in trenches 3 and 4. A 15–60 cm thick, second half of the 16th–17th-century cultural layer with characteristic finds was unearthed under those layers in the trenches. Finds dating to the second half of the 16th–17th centuries were collected during the investigation.

Simonas Sprindys, Jurgis Sadauskas

Žvalgomieji tyrimai Klaipėdoje

2019 m. įvairiose Klaipėdos miesto vietose atlikti žvalgomieji tyrimai planuojamų pusiau požeminių bei požeminių atliekų konteinerių įrengimo vietose: Baltikalnio g. 3T ir 9, V. Berbomo g. 15, Danės g. 1, 25 ir 33, Dariaus ir Girėno g. 8 ir 19, S. Daukanto g. 13 ir 35, Kūlių Vartų g. 5A ir 14, Laivų skersgatvyje, Liepų g. 44, Ligoninės g. 2, H. Manto g. 46 ir 63, Mažosios Smilties g. 4, Medžiotojų g. 6 ir 14A, Naujojo Sodo g. 1C, Naujojo Uosto g. 20, S. Nėries g. 7, Priešpilio g. 2A ir prie kruizinių laivų terminalo, Puodžių g. 24, Rumpiškės g. 2, Sinagogų g. 11, Smiltynės g. 19, Sukilėlių ir Daržų gatvių sankirtoje, Šaulių g. 14, 23, 27 ir 45, S. Šimkaus g. 12, Tomo ir Pylimo gatvių sankirtoje. Suprojektuotų konteinerių aikštelių vietose ištirta 12 1x1 m dydžio, 18 2x1 m dydžio ir 6 2x2 m dydžio šurfai – iš viso 36 bendro 74 m^2 ploto šurfai.

Daugelyje tirtų vietų fiksuoti natūralios kilmės bei vėlyvi, XIX–XXI a. datuojami sluoksniai su to laikotarpio radiniais: Medžiotojų g. 14A (šurfe 3 kultūrinis sluoksnis – 1,5 m storio), Medžiotojų g. 6 (šurfe 4 – 1,6 m storio), H. Manto g. 46 (šurfe 5 – 1 m storio, žemiau 50 cm storio supustytas smėlis), Šaulių g. 45 (šurfe 6 – 1 m storio, žemiau 30 cm storio supustymas, po juo 20 cm storio pirminis paviršius), S. Neries g. 12 (šurfe 7 – 60 cm storio), Ligoninės g. 2 (šurfe 9 – 80 cm storio, žemiau 30 cm storio supustymas), Laivų skersgatvis 4 (šurfe 11 – 1,2 m storio, žemiau 1,1 m storio durpių sluoksnis), Liepų g. 44 (šurfe 12 – 1,5 m storio), Sinagogų g. 11 (šurfe 13 – 3,3 m storio), Baltikalnio g. 9 (šurfe 15 – 1,1 m storio), Baltikalnio g. 3T (šurfe 16 – 1,1 m storio), H. Manto g. 63 (šurfe 17 – 1,8 m storio), V. Berbomo g. 15 (šurfe 18 – 1 m storio), Smiltynės g. 13 (šurfe 19 –

2,8 m storio maišytas ar supustytas smėlis), S. Daukanto g. 13 (šurfe 21 – 0,9–1,4 m storio), Šaulių g. 23 (šurfe 23 – 0,7–1,3 m storio), Šaulių g. 27 (šurfe 24 – 1 m storio), S. Daukanto g. 35 (šurfe 25 – 90 cm storio), Danės g. 33 (šurfe 27 – 1,5 m storio), S. Šimkaus g. 12 (šurfe 28 – 90 cm storio), Rumpiškės g. 2 (šurfe 29 – 1,7 m storio), Naujojo Sodo g. 1C (šurfe 30 – 1,4 m storio, žemiau 20 cm storio pirminis paviršius), Priešpilio gatvė prie terminalo (šurfe 33 – 2,2 m storio), Kūlių Vartų g. 5A (šurfe 36 – 2,9 m storio).

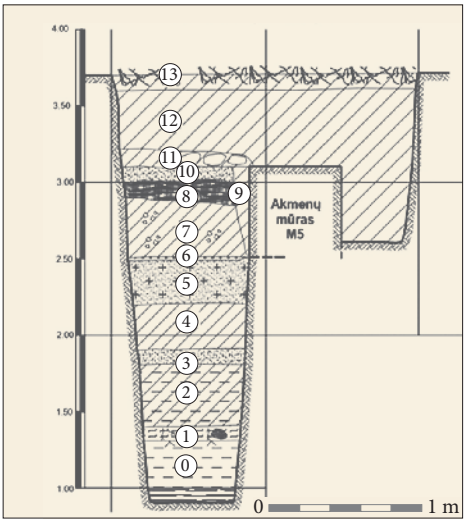
Archeologinę vertę turinčių radinių (datuojamų XVIII a.) vėlyvuose grunto sluoksniuose aptikta šurfuose, tirtuose Puodžių g. 24, Dariaus ir Girėno g. 8, Dariaus ir Girėno g. 19, Mažosios Smilties g. 4, Danės g. 1 bei Priešpilio g. 2A. Puodžių g. 24 (šurfas 1) fiksuotas 1,3 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis su pavieniais XVIII a. pabaigos – XIX a. pradžios radiniais, įžemis pasiektas 1,3–1,6 m gylyje. Dariaus ir Girėno g. 8 (šurfas 2) tirtas 60 cm storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis su pavieniais XVIII a. pabaigos radiniais, įžemis pasiektas 1,3–1,6 m gylyje. Dariaus ir Girėno g. 19 (šurfas 20) tirtas 1,1 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis, 90 cm gylyje atidengtas 20 cm storio sluoksnis su pavieniais XVIII a. pabaigos – XIX a. pradžios radiniais. Įžemis pasiektas 1,1 m gylyje. Mažosios Smilties g. 4 (šurfas 26) fiksuotas iki 1 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. Po juo atidengtas iki 50 cm storio supustytas smėlis, siejamas su XVIII a. – XIX a. pradžios smėlio pustymais, įžemis pasiektas 1,4 m gylyje. Danės g. 1 (šurfas 31) fiksuotas 2 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis su pavieniais XVIII–XX a. radiniais, įžemis pasiektas 2 m gylyje. Priešpilio g. 2A (šurfas 32) aptiktas 2,3 m storio XX a. II pusės kultūrinis sluoksnis su pavieniais XVIII a. radiniais, įžemis pasiektas 2,3 m gylyje.

Mūrinių konstrukcijų aptikta šurfuose be vertingo archeologinio sluoksnio, tirtuose Šaulių g. 14, Danės g. 25, Naujojoje Uosto g. 20 bei Tomo ir Pylimo gatvių sankirtoje. Šaulių g. 14 (šurfas 8) aptiktas 1,6 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. 70 cm gylyje taip pat aptiktas nerištų akmenų mūras M1, kuris gali būti XIX a. – XX a. pradžios medinio pastato pamatas. Įžemis pasiektas 1,6 m gylyje. Danės g. 25 (šurfas 10) – 1,4 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. 60 cm gylyje atidengtas akmenų mūras M2, rištas kalkių skiediniu. Mūras siejamas su XIX a. – XX a. pradžios užstatymu. Įžemis pasiektas 1,4 m gylyje. Naujojoje Uosto g. 20 (šurfas 22) aptiktas 1,1–1,7 m storio XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis. 0,4–1 m gylyje atidengtas raudonų plytų mūras, rištas kalkių skiediniu, datuojamas XIX–XX a. Įžemis pasiektas 1,1–1,7 m gylyje. Tomo ir Pylimo gatvių sankryžoje (šurfas 35) – 2,4 m storio XX a. vidurio suformuotas griuvenų sluoksnis. 2,4 m gylyje atidengtas mūrinės konstrukcijos viršus.



1 pav. Šurfo 34 ŠR sienelės stratigrafija. J. Sadausko nuotr.

Fig. 1. The stratigraphy of the NE wall of test pit 34



2 pav. Šurfo 34 ŠR sienelės stratigrafija: 0 – pilkšvas smėlis – įžemis; 1 – durpinga žemė su gausia organika – šaknimis, medienos skiedromis; 2 – tamsiai pilkšvas priemolis; 3 – smėlis; 4 – tamsiai pilkšvas gruntas; 5 – balsvas smėlis su kalkėmis; 6 – kalkės; 7 – pilkšvas sluoksnis; 8 – pelenai su degėsiais; 9 – maišytas sluoksnis – mūro M5 įkasimas; 10 – niveliacinis smėlis; 11 – akmenų grindinys; 12 – maišyta pilkšva žemė; 13 – velėna. J. Sadausko brėž.

Fig. 2. The stratigraphy of the NE wall of test pit 34: 0 – greyish sand – sterile soil; 1 – peaty soil with abundant organic material: roots and wood chips; 2 – dark greyish loam; 3 – sand; 4 – dark greyish soil; 5 – whitish sand with lime; 6 – lime; 7 – a greyish layer; 8 – ashes with charcoal; 9 – a mixed layer from the foundation pit of masonry wall M5; 10 – levelling sand; 11 – stone paving; 12 – mixed greyish soil; 13 – sod



3 pav. Kaulinės mentelės dalis, aptikta Laivų skersgatvyje 4, šurfe 11. S. Sprindžio nuotr.

Fig. 3. Part of a pig shoulder blade discovered in test pit 11 at Laivų Alley 4



4 pav. Akmeninės etikečių spausdinimo plokštės dalis, rasta Laivų skersgatvyje 4, šurfe 11. S. Sprindžio nuotr.

Fig. 4. Part of a stone printing plate for labels that was discovered in test pit 11 at Laivų Alley 4

Archeologinę vertę turintis kultūrinis sluoksnis aptiktas šurfuose, tirtuose Daržų ir Sukilėlių gatvių sankirtoje bei Kūlių Vartų g. 14. Daržų ir Sukilėlių gatvių sankryžoje (šurfas 34) aptiktas 2,3 m storio XVII–XX a. kultūrinis sluoksnis. 1,2–1,5 m gylyje fiksuotas XVIII a. sluoksnis. Nuo 1,5 iki 2,3 m gylio – XVII a. datuojami sluoksniai. Po jais atidengtas 10 cm storio gausios organikos sluoksnis, siejamas su iki XVII a. buvusiu užpelkėjusiu paviršiumi. Taip pat 60–80 cm gylyje fiksuotos mūro konstrukcijos M5, M6, rištos kalkių skiediniu. Įžemis pasiektas 2,4 m gylyje (1, 2 pav.). Kūlių Vartų g. 14 (šurfas 14) aptiktas iki 1,5 m storio kelių horizontų kultūrinis sluoksnis. Nuo 90 cm gylio tirtas 20 cm storio XVIII a. sluoksnis su pavieniais to laikotarpio radiniais. 90 cm gylyje taip pat atidengtas rausvų plytų, rištų kalkių skiediniu, mūras M3, siejamas su XIX–XX a. užstatymu. Įžemis pasiektas 1–1,45 m gylyje.

Tyrimų metu iš viso rasti ir inventorinti 62 XVII–XX a. datuojami radiniai. Tai daugiausia buitinės ir statybinės keramikos dirbinių fragmentai. Taip pat aptikta šiek tiek retesnių radinių: kaolino pypkės dalis, kaulinės mentelės fragmentas (3 pav.), etikečių spausdinimo plokštė (4 pav.). Visi inventorinti radiniai perduoti MLIM.

Field evaluations in Klaipėda

In 2019, field evaluations were conducted at the installation site of underground and semi-underground waste containers at various locations in the city of Klaipėda. During the investigation, 12 1x1 m, 18 2x1 m, and 6 2x2 m test pits (a total of 74 m^2) were excavated at planned container bank locations (Figs. 1, 2). Archaeologically valuable 17th–18th-century cultural layers were discovered at 2 of the 36 locations: Kūlių Vartų St. 14 and the intersection of Daržų and Sukilėlių Streets, both of which are in Klaipėda Old Town. 19th–20th-century cultural layers and structures were recorded at the remaining 34 locations.

62 17th–20th-century finds, most of which were fragments of household pottery and structural ceramics, were inventoried. They also included part of a kaolin pipe, a fragment of a pig shoulder blade (Fig. 3), and a label printing plate (Fig. 4).

KUDIRKOS NAUMIESTIS

Vytautas Juškaitis

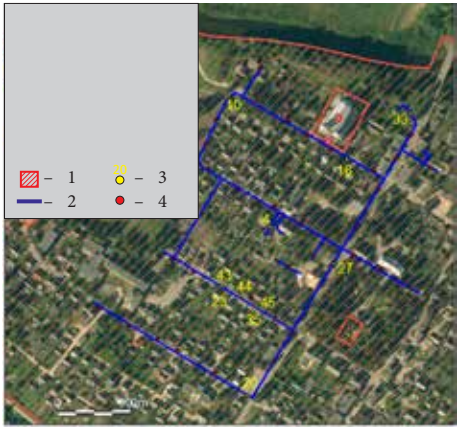
Tyrimai Kudirkos Naumiestyje

2019 m. Kudirkos Naumiestyje (Šakių r.), Bažnyčios, Dariaus ir Girėno, V. Kudirkos, Tiesos, Tilto ir Vytauto gatvių atkarpose, elektros kabelių tranšėjų vietose atlikti archeologiniai tyrimai (1 pav.). Buvo iškasti 46 šurfai, kurių bendras plotas 63 m², taip pat kasant apie 2675 m ilgio tranšėjas žvalgytas 1160 m² plotas. Vertingas kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVII–XVIII a., aptiktas V. Kudirkos, Tilto ir Vytauto gatvėse. Bažnyčios gatvėje rastas kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVIII–XIX a.

Bažnyčios gatvėje ištirti 9 šurfai. Šurfe 10, 1,2 m gylyje aptiktas smulkaus tamsiai pilko durpingo smėlio sluoksnis su XVIII–XIX a. datuojamais radiniais. Šurfe 16, 90–100 cm gylyje rastas 25–50 cm storio smulkaus pilko smėlio sluoksnis su XVIII a. – XX a. pradžios datuojamais radiniais: molinių puodų, fajansinių lėkščių šukėmis, plokštinių ir dubeninių koklių fragmentais.

Dariaus ir Girėno gatvėje ištirta 14 šurfų. Šurfe 4, 75–80 cm gylyje aptiktas 25–40 cm storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVIII a. Likusiuose Dariaus ir Girėno gatvėje tirtuose šurfuose rastas 55–180 cm storio XIX–XX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis.

V. Kudirkos gatvėje ištirti 9 šurfai. Vertingas kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVII–XVIII a., atkastas šurfuose 23, 35, 43, 44, 45. Šurfe 23, 65–70 cm gylyje aptiktas 5–15 cm storio smulkaus tamsiai pilko smėlio sluoksnis,



1 pav. Situacijos planas: 1 – miesto istorinė dalis (UK 17093); 2 – gatvių atkarpos, kuriose atlikti archeologiniai tyrimai; 3 – šurfai su kultūriniu sluoksniu; 4 – šurfai be kultūrinio sluoksnio. V. Juškaičio brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – historical part of the city; 2 – street segments where an investigation was conducted; 3 – test pits with a cultural layer; 4 – test pits with no cultural layer